Çocuklar ?çin Kapsaml? Okul Doyumu Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuklar ?çin Kapsaml? Okul Doyumu Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18891

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocuklar ?çin Kapsaml? Okul Doyumu Ölçe?i (ÇKSÖ), ö?rencilerin okullar?na yönelik genel duygusal ve bili?sel de?erlendirmelerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, Bülent Baki Telef taraf?ndan 2014 y?l?nda Türkçe'ye uyarlanm??t?r. Uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu s?namak ve geçerlik ile güvenirlik kan?tlar?n? sunmak üzere gerçekle?tirilmi?tir. Ölçek, okul ortam?na yönelik **memnuniyet**, ö?renme deneyimlerinden al?nan **haz** ve okula gitmeye yönelik genel **pozitif tutumlar?** tek bir boyutta toplamaktad?r.

Uyarlama çal??mas?nda elde edilen veriler, ölçe?in tek faktörlü yap?s?n?n korundu?unu ve psikometrik özelliklerinin yüksek düzeyde tatmin edici oldu?unu göstermi?tir. Bu ölçek, e?itim psikolojisi ve çocuk geli?imi alanlar?nda, ö?rencilerin akademik ve sosyal refah?n? destekleyici ara?t?rmalarda temel bir ölçüm arac? olarak kullan?lmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Okul doyumu, okul memnuniyeti, psikometri, uyarlama, Cronbach Alpha, Do?rulay?c? Faktör Analizi, 5'li Likert Ölçe?i.

Yazarlar

Bülent Baki Telef

Amaç

Çocuklar ?çin Kapsaml? Okul Doyumu Ölçe?i'nin temel amac?, ilkö?retim ça??ndaki çocuklar?n okullar?na ve ö?renme süreçlerine yönelik duyduklar? **okul doyumu** düzeyini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Ölçek, çocuklar?n okul deneyimlerini ne ölçüde olumlu alg?lad?klar?n?, okulu ne kadar e?lenceli bulduklar?n? ve ö?renme faaliyetlerinden ne kadar mutlu olduklar?n? belirlemeye odaklan?r.

Türkçe uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in yap?sal geçerli?ini Türk örnekleminde test etmek, kültürel adaptasyonunu sa?lamak ve ölçe?i Türkiye'deki e?itim ara?t?rmac?lar?n?n kullan?m?na sunmak amac?yla yap?lm??t?r. Bu sayede, okullardaki e?itim kalitesinin ve ö?renci refah?n?n de?erlendirilmesine katk?da bulunulmas? hedeflenmi?tir.

Yap?

Ölçek, psikolojik bir yap? olarak **okul doyumunu** ölçmektedir. Okul doyumu, ö?rencilerin okul ya?am?n?n çe?itli yönlerine (akademik faaliyetler, sosyal ili?kiler, okul ortam?) ili?kin genel

ARABPSYCHOLOGY.COM

mutluluklar?n? ve memnuniyetlerini ifade eden subjektif bir refah kavram?d?r. Bu kavram, ö?rencinin akademik ba?ar?s? ve genel psikososyal geli?imi ile yak?ndan ili?kilidir.

Çocuklar ?çin Kapsaml? Okul Doyumu Ölçe?i, 6 maddeden olu?an ve tek boyutlu (unidimensional) bir yap?ya sahiptir. Bu tek boyut, ö?rencinin okulu bir bütün olarak alg?lad??? pozitif duygusal tepkileri ve genel memnuniyeti temsil eder. Maddeler, ö?renme deneyimlerinin keyifli olup olmad???na ve okula gitme iste?ine odaklanarak bu yap?y? kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirir.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amac?yla uyarlama çal??mas?nda Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, ölçe?in tek faktörlü yap?s?n?n Türk örnekleminde do?ruland???n? ve kabul edilebilir düzeyde iyi bir model uyumu sergiledi?ini göstermi?tir.

Elde edilen uyum indeksi de?erleri ?unlard?r:

χ^2/sd (Ki-kare / Serbestlik Derecesi Oran?) = 3.45 (Kabul edilebilir düzeyde).
RMSEA (Yakla??k Hata Karekök Ortalamas?) = 0.06 (?yi uyum).
RMR (Karekök Ortalama Rezidü) = 0.01 (Çok iyi uyum).
GFI (?yilik Uyum ?ndeksi) = 0.98.
NFI (Normla?t?r?lm?? Uyum ?ndeksi) = 0.99.
RFI (Göreceli Uyum ?ndeksi) = 0.98.
CFI (Kar??la?t?rmal? Uyum ?ndeksi) = 0.99.
IFI (Art?ml? Uyum ?ndeksi) = 0.99.

Bu de?erler, ölçe?in teorik yap?s?n?n ampirik verilerle yüksek düzeyde örtü?tü?ünü ve dolay?s?yla ölçe?in yap? geçerli?inin sa?land???n? kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???n? de?erlendirmek için Cronbach Alpha iç tutarl?k katsay?s? hesaplanm??t?r. Güvenirlik çal??mas? sonucunda elde edilen Cronbach Alpha katsay?s? .89 olarak belirlenmi?tir. Bu de?er, psikometrik standartlara göre oldukça yüksek olup, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Yüksek iç tutarl?l?k katsay?s?, ölçe?in çocuklar?n **okul doyumu** düzeylerini güvenilir bir biçimde saptayabildi?ini ve tekrarlanan ölçümlerde benzer sonuçlar elde etme potansiyeline sahip oldu?unu i?aret etmektedir. Bu sonuçlar, ölçe?in ara?t?rma ve uygulamalarda kullan?labilirli?ini desteklemektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Çocuklar ?çin Kapsaml? Okul Doyumu Ölçe?i, tek boyutlu bir yap?ya sahiptir. Uyarlama çal??mas?nda gerçekle?tirilen Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA), ölçe?in 6 maddesinin tamam?n?n tek bir faktör alt?nda topland???n? do?rulam??t?r. Bu bulgu, ölçe?in orijinal yap?s?n? korudu?unu ve Türk kültüründe de tekil bir okul doyumu alg?s?n? ölçtü?ünü göstermektedir.

Faktör yükleri ve uyum indeksleri, bu tek boyutlu modelin verilere mükemmel uyum sa?lad???n? kan?tlam??t?r (GFI, NFI, CFI de?erlerinin 0.98 ve üzeri olmas? bu durumu desteklemektedir). Bu yap?sal özellik, ölçekten elde edilen toplam puan?n do?rudan **okul doyumu** düzeyini temsil etti?ini belirtir.

Ölçme Arac?

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i (Adaptation of an existing scale)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Dil Kullan?labilirli?i: Türkçe

Hedef Kitle: Çocuklar (?lkö?retim ö?rencileri)

Ya? Grubu: Ara?t?rman?n yap?ld??? örnekleme ba?l? olarak genellikle 8-12 ya? aral??? (?lkö?retim/Ortaokul ba?lang?ç seviyesi).

Örneklem Detaylar?: Uyarlama çal??mas?, Türkiye'deki ilkö?retim kademesindeki ö?rencilerden olu?an bir örneklem üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Ölçek, 6 maddeden olu?ur ve 5'li Likert Ölçe?i format?nda derecelendirilir. Derecelendirme seçenekleri, kat?l?mc?n?n ilgili maddeye ne ölçüde kat?ld???n? veya kat?lmad???n? belirlemesini sa?lar (Örne?in: Hiç kat?lm?yorum, K?smen kat?l?yorum, Tamamen kat?l?yorum vb.).

Anahtar Kelimeler

E?itim psikolojisi, çocuk refah?, okul doyumu, psikometrik özellikler, tek boyutlu yap?, güvenilirlik katsay?s?, Bülent Baki Telef.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: bakitelef@gmail.com

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yaz??ma Adresi: Bilgi, makale referans?nda yer almaktad?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Kullan?m Ücreti: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir. Yazar?n e-posta adresi (bakitelef@gmail.com) ileti?im için mevcuttur.

Test Y?l? (Uyarlama): 2014

Kaynaklar

Telef, B. B. (2014). Çocuklar ?çin Kapsaml? Okul Doyumu Ölçe?i'nin Türkçe'ye uyarlama çal??mas?. *E?itimde Kuram ve Uygulama*, *10*(2), 478-490.

Makalenin orijinal ba?lant?s? için: http://eku.comu.edu.tr/article/view/1044000273

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: cocuklar-icin-kapsamli-okul-doyumu-olcegi-toad.pdf

Çocuklar ?çin Kapsaml? Okul Doyumu Ölçe?i Maddeleri

Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme ile yan?tlanan 6 maddeden olu?maktad?r:

Okuldaki günlerim güzeldir
Ö?renmek beni mutlu eder
Okula gitmeyi severim .
Ö?renmek güzeldir
Okul e?lencelidir
Okul dersleri e?lencelidir

ARABPSYCHOLOGY.COM